

MITJANS

Un llibre ret homenatge a les primeres locutores de Catalunya

Pioneres de la ràdio

SALVADOR ENGUIX

Armand Balsebre, catedràtic de Comunicació, ho subratlla: "la veu d'aquelles primeres locutores va atorgar a la dona una presència màgica a casa de tots els radiooients". Ho diu al pròleg del llibre *Dones de ràdio, les primeres locutores de Catalunya* (Albertí Editor), de Sílvia Espinosa. Una obra que ret homenatge a aquelles primeres veus femenines que van acompanyar i van tenir un paper clau en l'aparició d'un nou mitjà de comunicació de masses: la ràdio. I que a Catalunya va tenir la primera fita en l'inici de les emissions de Ràdio Barcelona, amb l'indicatiu EAJ-1,

L'obra de Sílvia Espinosa reflecteix l'impuls que la República va donar a les dones a la ràdio

el 14 de novembre del 1924.

El treball de Sílvia Espinosa ha suposat un enorme esforç documental i de dignificació de les biografies de moltes dones injustament oblidades en els llibres sobre història de la ràdio. Veus que, com afegeix Balsebre, "formen part de la nostra memòria històrica i ens ajuden a entendre millor el que som". Dones que, al capdavant, van contribuir de manera decisiva a fer de la ràdio un mitjà de comunicació molt popular. Però és també, a més d'un homenatge a aquelles primeres locutores, un reconeixement "a tota una generació d'homes i dones que van créixer i van lluitar en una guerra fratricida i que van ser molt generosos per

ALBERTÍ EDITOR

ALBERTÍ EDITOR

ALBERTÍ EDITOR

Locutores catalanes.

A dalt a l'esquerra, Mercedes Laspra al començament de la seva carrera i, a la dreta, Lídia Dimas actuant en directe a la ràdio. A baix a l'esquerra, una dona escolta la ràdio

cara "en un temps en què l'analfabetisme era un problema social estès".

L'obra parla de Rosa Cotó, Maria del Carme Nicolau, Enriqueta Benito, Rosalia Rovira, Carme Espona, Antolina Boada, Mercè Sorribas, Pepa Figueras, Mercedes Laspra, Ana Barbosa, Francina Boris, Núria Fraire, Montserrat Calafell i de moltes altres que van escriure un capítol fonamental de la història de la ràdio a Catalunya. I en altres emissores com a Terrassa, Sabadell, Reus, Lleida o Badalona. El seu paper va créixer durant la República, que va promoure la feminització en aquest mitjà. Sota la dictadura franquista, la ràdio va modificar els continguts i va retallar, igual com en la premsa, la llibertat d'expressió i creació. Malgrat això, els espais de consultoris sentimentals, la ficció del radioteatre i l'entreteniment van continuar tenint com a protagonistes unes veus femenines que aquest llibre, amb abundant material fotogràfic, ha volgut homenatjar.●

permetre que nosaltres, els seus descendents, puguem viure en un país democràtic, estable, modern, confortable i en pau", conclou Espinosa.

Cada capítol és una història, un record, un document. Així, al primer, titulat "El mite de Maria Sabaté", s'explica la història d'una dona que amb vint-i-dos anys va ingressar a Ràdio Barcelona com a secretària de direcció. Però que també va exercir "d'anunciadora", fórmula que en aquells anys "s'atribuïa als locutors que llegien publicitat". Maria Cinta Balagué va ser "la primera locutora de ràdio a Catalunya". Amb el pseudònim de Salus, va

iniciar la *Secció Literaria Femenina* de Ràdio Barcelona. "Maria Cinta era la presentadora, portava el pes del programa i repartia joc entre les diverses seccions que protagonitzaven les seves col·laboradores". Balagué formava part d'una generació de locutores que van ajudar milers de dones no acostumades a llegir revistes femenines a entendre millor la vida, més en-

